

## POSTANOWIENIE

21 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 21 października 2025 r. w Warszawie  
w sprawie z wniosku Prokuratora Rejonowego w Łańcucie  
z udziałem Z.F.

o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,  
na skutek skargi kasacyjnej Z.F.  
od postanowienia Sądu Okręgowego w Rzeszowie  
z 28 stycznia 2025 r., V Ca 712/24,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

(M.T.)

## UZASADNIENIE

Uczestnik Z.F. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Rzeszowie z 28 stycznia 2025 r. oddalającego jego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w Łańcucie z 9 maja 2024 r. Sąd I instancji w sprawie z wniosku Prokuratora Rejonowego w Łańcucie zobowiązał uczestnika do podjęcia leczenia odwykowego przeciwalkoholowego w niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że uczestnik od wielu lat nadużywa alkoholu, lecz nie dostrzega swojego problemu alkoholowego. Zdarzało się, że pod wpływem alkoholu zachowywał się agresywnie wobec żony, wszczynał awantury domowe. Nadużywanie alkoholu przez uczestnika doprowadza do rozkładu pożycia małżeńskiego i zakłóca atmosferę wychowawczą syna. W oparciu o opinie biegłych

Sąd jednoznacznie ustalił, że uczestnik jest osobą nałogowo pijącą alkohol, o czym świadczy to, że nie potrafi kontrolować ilości spożywanego alkoholu, nie radzi sobie z problemami osobistymi, przed którymi ucieka w picie. Zachowanie uczestnika wskazują na aktywne nałogowe mechanizmy, które utrudniają czy wręcz uniemożliwiają konstruktywny wgląd w sytuację, wyciągnięcie wniosków, dostrzeżenie związku jaki zachodzi pomiędzy negatywnymi wydarzeniami w jego życiu, a nałogowym piciem. Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu I instancji. Wskazał, że fakt uzależnienia od alkoholu i potrzeba leczenia odwykowego wynika z głównej i uzupełniającej opinii biegłych psychiatry i psychologa. Zdaniem Sądu Okręgowego, wydając zaskarżone postanowienie Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia art. 26 ust.1 w związku z art. 24 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Uczestnik złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego, zarzucając naruszenie art. 24 w zw. z art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także art. 382 k.p.c.

#### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, umożliwia także uchylene orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Nie będąc ogólnie dostępnym środkiem zaskarżenia orzeczeń umożliwiającym rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej, poddawana jest wstępnej ocenie w ramach procedury tzw. przedsądu, ustanowionej w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., mającej za cel zbadanie czy skarga spełnia przesłanki przewidziane w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania.

Skarżący potrzebę rozpatrzenia jego skargi wiąże z wystąpieniem przesłanki z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

Jak już wyjaśniono w orzecznictwie Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy

wskazane

w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności występuje wtedy, gdy bez wątplenia miały miejsce uchybienia, na które powołuje się skarżący i jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Skarżący musi więc wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie (zob. postanowienie SN z 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08), a wydane orzeczenie na skutek tego naruszenia jest oczywiście błędne. Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie potwierdza stanowiska o oczywistej zasadności skargi uczestnika. Sądy obu instancji oparły się na materiale dowodowym, który wielokierunkowo wykazywał wystąpienie przesłanek uzasadniających poddanie uczestnika leczeniu, co zostało również potwierdzone w opiniach biegłych.

W zakresie, w jakim skarżący akcentował konieczność wystąpienia przesłanki społecznej w postaci powodowania przez osobę uzależnioną od alkoholu rozkładu życia rodzinnego (art. 24 w związku z art. 26 u.w.t.p.a.), racją jest, że przesłanka ta powinna wystąpić na chwilę orzekania (art. 316 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 26 ust. 2 u.w.t.p.a.). Rozkład życia rodzinnego nie następuje jednak w określonej chwili, lecz stopniowo, niejednokrotnie przez dłuższy czas. Sytuacja, w której małżonkowie zamieszkują wspólnie, uczestnik łoży na utrzymanie, utrzymuje relację ze swoim synem, może stanowić argument na rzecz przyjęcia, że rozkład życia rodzinnego- mając na względzie cele ustawy z dnia 26 października 1982 r. - definitywnie nie nastąpił. W tym stanie rzeczy, przyjęte przez Sąd Okręgowy założenie, że uzależnienie skarżącego powoduje pogłębianie rozkładu życia rodzinnego, a tym samym rozważana przesłanka społeczna została *in casu* spełniona, choć powinno zostać wsparte szerszą argumentacją niż objęta motywami zaskarżonego postanowienia, nie stanowiło podstawy do przyjęcia, że zaskarżone orzeczenie jest nieprawidłowe w stopniu ewidentnym i widocznym już *prima vista*, czego wymaga przyczyna kasacyjna określona w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

Należało zatem odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przypominając, że Sąd Najwyższy bada na tym etapie wyłącznie istnienie przyczyn kasacyjnych, nie wnikając w zasadność podstaw skargi i wypełniających je zarzutów.

Z tych względów, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak wyżej.

(M.T.)

[a.ł.]